

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Luxuria destruit [et] co[n]sumit temporale[m] substantia[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De peccato

etiam ad ppositum illud quod dicitur Tob. iiiij. c. Attende tibi fili mi ab omni fornicatore; et per uxorem tuam nuncque particularis crimine scire. Crimine autem ut exponit scriptus Thomas ubi sic importat peccatum mortale: quod fornicatio et omnis concubitus quod est per uxorem est peccatum mortale. Propterea ex determinacione facta in primo coelilio quod celebratur fuit in Hierosolymis ege apostolorum: ut habeat Actu. xv. c. mandatum suum quod querens ad fidem et principium gentilium ut abstineret se a fornicatione: quod gentiles et pagani putabant fornicationem simpliciter sibi licere: quod est erroneum. Hinc David in ps. lxxij. Quoniam ecce quod elegant se a te prohibunt: perdidisti omnes qui fornicantur abs te. Nota enim Hugo cardinalis super hunc passum: quod illi elegant se a deo qui faciunt peccatum. Nihil enim aliud elegant hominem a deo nisi peccatum mortale. Hoc est enim chaos magnum firmatum inter deum et peccatores. Unde Isa. lix. ca. dicitur sic. Ecce non est abundantia manuus domini ut saluare nequeat: neque aggrauata est auris eius ut non exaudiatur: sed iniuriantes vestre diuiserunt inter vos et deum vestrum. Et Prover. xv. c. Longe est dominus ab impiis. Sed in contrarium sunt aliae auctoritates. Nam deus est ubique per essentiam/presentiam et potentiam. Ideo Hieron. xxij. ca. Deus enim vicino ego sum dicit dominus: et non deus de luge. Et iterum in eodem capitulo. Numquid non celum et terram ego impleo: dicit dominus. Respondet Hugo cardinalis sic. Prope dicit dominus esse malum per iusticiam: sed longe dicit esse per gratiam: Dicit ergo. Qui elegunt se a te: non te a se. cum semper sis pro te. vel per gratiam vel per iusticiam: ideo tales prohibunt et merito: quod se

Nota. quod ipsos elegant a vita. Sequitur. Perdidisti oves qui fornicantur abs te. Nota cum multipliciter dicitur: perdes tu domine deus. Non ut verbo pretorio per futurum sum morem prophete ter hoc fortificum certitudinem rei. Perdes. scilicet morte eterna omnes indistincte: sine acceptione personarum qui fornicantur. vel corporali fornicatione per luxuriam: vel spiritualiter per perfidiam: vel criminaliter per quacunque culpam mortale. Hinc Paulus i. ad Corinthus. ix. ca. ait. Neque fornicarii neque idololatri seruientes: neque adulteri: neque molles: neque masculorum concubitos: neque fures: neque auariti: neque ebriosi: neque maledicti: neque rapaces regnum dei possidebunt. Et cum dicit David: abs te. id est abstractus et illeactus temporalibus. Unde explana sic sum eundem Hugo. Tu domine deus perdidisti. scilicet amissisti: quod dominus amittit et quodammodo ignorat eos qui eleguntur sunt ab eo per peccatum mortale. Unde quando quesivit Adam perditum: dicit Genes. liij. ca. Adam ubi es. Precipue autem perditum dicitur apud deum fornicatores: quia a contrario casti et puri sunt cum eo et primi ei. Sapientia. vi. ca. Incorruptitas prout facit esse proximum deo. Hinc Isidorus. in. ij. lib. de summo. bo. ca. xxxix. dicit sic. est plenaria. Inter cetera septem viae fornicatio maximam est sceleris. quod per carnis immunditudo. ait enim cetera templum dei violat: et tollens membrum christi facit membrum mereris: maxime per carnis luxuriam humanum genus subdit diabolo quam per cetera viae. Cum enim ille variis tentamentis illectos homines conetur peruertere: magis tamen mechandi desiderium suggestum: quod vtrumque sexum in hoc viae amplius egrotare intendit. Demones scientes pulchritudinem esse anime castitatem: et per hanc hominem angelicis meritis et quibus illi lapsi sunt coequari: liuore percussi inuidie inueniunt per sensus corporis opus: desideriumque libidinis. quatinus a celestibus deorum delecta anima pertrahant secundum quos viscerant gloriantes ad tartara ducant. Hec Isidorus. Pater istaque ex dicens quod luxuria occidit animam.

Luxuria consumit bona ratione.

Luxuria destruit et consumit temporalem substantiam. Optimum luxuria non solum interficit homini omnia mala de quibus dicitur sed etiam divitias consumit: et temporalem substantiam destruit ac marsupia evacuat. Unde Salomon Proverb. xxix. ca. ait. Qui nutrit scorbutum perdet substantiam. Clarum est enim quod illi qui sunt dediti venereis voluptatibus vacant continue comestationibus et ebrietatibus: quia ut ait Hieronymus. Viscina sibi sunt venter et genitalia: et unum alterius subministrat: ex vicinitate membrorum sequitur confederatio viciorum. Ideo exponunt omnem substantiam suam in se.

missis leuistatibus: et parle oportet eos deinceps pecunia suis meretriscis effundere: quia talis amore carēs munus amācis amat. nūc vestes: nūc gemmas: nunc calciamēta. et breuis nūc meretricule sudariolis/ anulis/ fasciolis/ odoramen tis aut munusculis sartant. Hinc diuus Hiero. ad Eustochium in regula dicit sic. Impfectissimus mulier affectus semp in vestib; semp in auro: semp in lapidib; preciosis et ornamētis extrinsecis gloriā ponūt. Non sufficit eis libido innata nature: sed occasione querunt explēde libidinis. Affectant. perculdubio ut oculi vtrorum aurū p̄eplantes et gemmas: tandem figant in facie ut oculorum suorum numeri faciliter incident ad libidinosum incendium. Quid meretrix gloriaris in marginatis et gemmis: Quid ad te attinet argentū et aux: Quid exaltaris in pulchritudine pannū: Nōne oīs caro cintis et fenu: et ut verius dicam massa putrescens: cibū vīmū: et fertissimum stercus: Quid in te intrandū puerorum spectaculum: Nōne et laude gemmarum aut metallorum p̄ciositas quā sibi natura tradidit: semp tamē cognosceris cintis/fenū et stercus immundū: ex immundo producitur semine. O si tu velles intueri vīlissima mulier q̄ verecūdareris in corpore tuo qd tanto cultu excolis. Ipso etem iūmēto et bestiis terre: aut es equalis aut dexteror. Intus est vnde gloriari nō extra. In vase isto tā turpi thesaurū tenes. In corpore quē summa cū diligentia colere debes et seruare summa custodia. Nihil ad te bus hūa de vase fictili si turpis forma sit extra: dum intus sit nobile: sit pulchrū qd latē ter: intus sit integrū qd cōseruat. Hec Hiero. O quot et quāta exponunt adulū thesauri. ter et ganeones in hīmōi lascivitib; meretriculis: que multo potius paupib; chīi deberēt erogari: a q̄b; talia vident tolli et auferri. Ideo ppter abusum taliū parant sibi eterna tormenta redditurū dño rationē de hoc q; de bonis sibi a deo collatis seipso occidūt atq; altos in p̄ctis detinent: q; certe aīam et post ea corpus i gehennā sibi reseruant: nisi de tali miseria in hac vita pñiam agāt. Hinc Hiero. ad Pāmachū cōsolatoria de dormitione Pauline vrozis: ep̄la incipit. Sanato vulneri: dñ sic. Pars sacrilegij est rem pauperum dare nō paupibus. Hec Hiero. Similes ḡ infelices dicendi sunt et miserabiles. Unū Hieronymus ad amicū egrotū solatoria ep̄la incipit. Quāq; certissime nouerim: dicit sic. Ille porro iudicandus est miser et eger q; voluptatib; mācidus p illecebras volutatē et iacet. Ille se nouerit infelicē q; vagas inter oblectamenta victoriū encruata felicitate fossus. Diser et ifelix est q; nō fuerit in felicitate tēpē ratus. Hec Hiero. Sed q; illi q; imoderatas ac furētes libidines insequunt: et pale substātiā ac diuīrias suas psumāt: p̄pulcre ostēdit vitas Lu. xv. e. dans nobis exemplū de filio prodigo qui omnē substātiā suā dissipauit vivēdo luxuriū oīe cum meretricib;: culus historiam vide ibi. Hec de nōcumentis luxurie dīcta sufficiant.

Remedij contra luxuriam.

Onus doctores catholici et gentiles philosophi testā passiōes turq; inter oīs passiōes aīe diffīclissimū est vincere vehemētā p̄sū venereorum s̄tonis venercorū. Unū Quidi⁹ in. i. li. de arte amādi ita inquit. Blāda sūt vehemēces aīos ferē mollisse voluptas. Et diuus Hieronymus i ep̄la ad mentissimārēz et filiā in gallia cōmorātes. ep̄la incipit. Retulit mihi qdā fratre gallia: me. dñ sic. Ferreas mētes libido domat q; malorē in p̄ginib; partib; famē dū dulctus putat oīe qd nescit. Narrat gētisū fabule cantib; syrenarū nautas iisse in saxa p̄cipites. Hec Hiero. et Aug. in li. de agone chīiano. Et irex in libello de honestate mulierum ait. Inf oīa chīiano p̄ certamā duriora sunt plia castitatis vbi ē q; tīiana pugna et rara victoria. S; q; ex freqūtātē actib; generat habitus. Id est eo qles sūt actū tales habitus subsequunt: ut dñ i. i. li. Eth. Cū aut habitus sit de